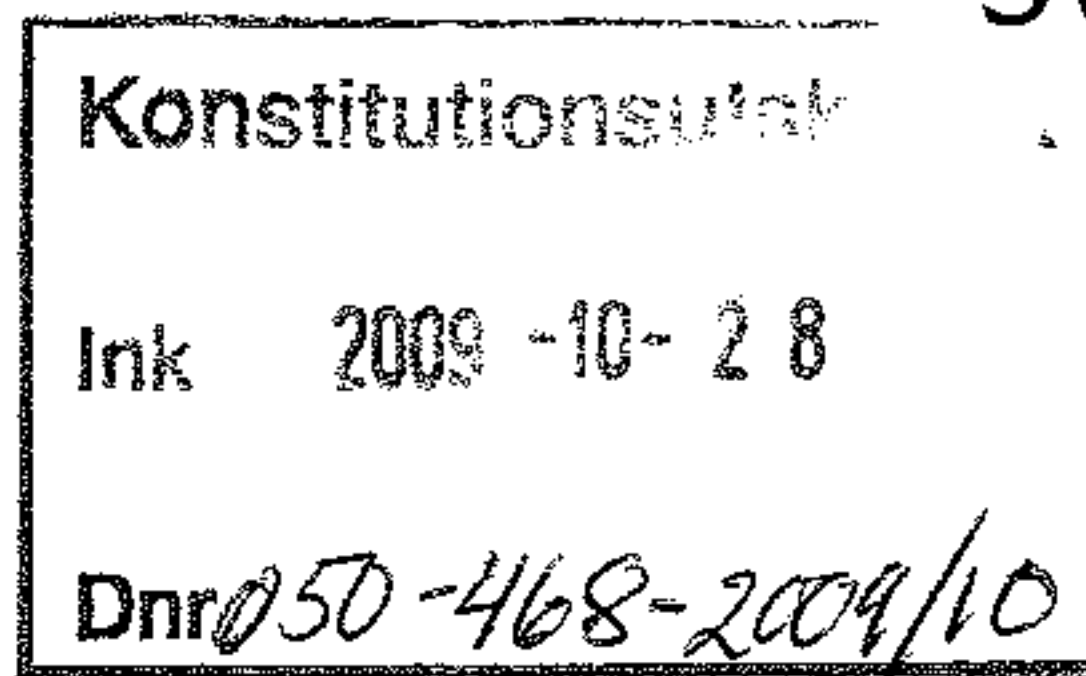

Stockholm 2009-10-23

**Begäran hos konstitutionsutskottet om granskning
av utrikesminister Carl Bildts jäv i samband med regeringsbeslut**

I förvaltningslagen finns ett antal exempel på hur jävssituationer i samband med myndigheters beslut ska hanteras. Flera olika typer av jäv finns, t ex om man har ekonomiska intressen i en viss fråga, den berör någon man är släkt med eller en person som man antingen är god vän eller ovän med. Även om förvaltningslagen inte formellt gäller för regeringsbeslut brukar ändå regeringar ha som praxis att följa den generalklausul som finns där i samband med beslutsfattande, vilket också bekräftats i ett antal skrivelser och andra dokument från olika regeringar¹. Ett statsråd ska därför själv anmäla när en jävssituation har uppstått och också avstå från att delta i det eller de beslut som omfattas av jävet.

I det nu aktuella fallet har utrikesminister Carl Bildt deltagit i gårdagens regeringsbeslut rörande frigivningen av den för krigsförbrytelser dömda Biljana Plavsic, som avtjänat sitt straff i Sverige. Men när regeringen tidigare behandlat ansökningar om nåd från Plavsic har Bildt anmält jäv, oklart på vilka grunder.

Som skäl till att han nu deltagit i beslut rörande Plavsic anger Carl Bildt via sin pressekreterare "Den här gången är det krigsförbrytartribunalen som har förordat en frigivning och regeringen som verkställer det".² Detta uttalande blottar en märklig syn på ett regeringsbesluts status och värde, framförallt när det kommer från en person som tidigare varit statsminister och regeringschef. Regeringsbeslutet om frigivningen handlar inte endast om en formell prövning, vilket Carl Bildt vill ge sken av. Det är en prövning i sak som görs av regeringen och inte av krigsförbrytartribunalen. Detta sätt att relativisera olika regeringsärenden och därigenom få exakt samma faktiska situation, frågan om frigivningen av Plavsic på regeringens bord och Bildts relation till henne, att vara jävsgrundande vid ena beslutet men inte vid det andra är en hållning som torde sakna stöd i grundlagen.

Jag vill därför att konstitutionsutskottet granskar vilka omständigheter som ligger bakom att Carl Bildt deltog vid regeringsbeslutet om frigivningen av Biljana Plavsic den 22 oktober trots att han tidigare anmält att jäv förelegat vid tidigare ärenden med samma sakliga innehåll.

Thomas Bodström (s)

¹ T ex PM från regeringens etikkommitté, november 1993 och skrivelse 1996/97:56 Intressekonflikter för statsråd

² Svenska Dagbladets nätupplaga, 22 oktober 2009